

Minnetale: Rosemarie Køhn (1939-2022)

3. november 2022, Hamar Domkirke

Aud V. Tønnessen, dekan ved Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo

Da Rosemarie Køhn i 1993 ble biskop i Hamar, var det en erfaren og dyktig prest og teolog som bekleddet embetet. Og vi på Det teologiske fakultet, studenter, lærere og venner, unnet kirken å få del i den Rose som vi kjente så godt, en som hadde omsorg for andre, som raust delte av sin kunnskap, som brant for studentene, en som ikke var redd for å ta på seg nye oppgaver og utfordringer, en som i sin stille og vennlige fremtoning ikke vek for det hun trodde på. Hennes pedagogiske evner var viden kjent. Både som hebraisk-lærer og rektor ved Det praktisk-teologiske seminar hadde hun tiltrukket seg studenter fra mange læresteder.

Som første kvinne til å vigles til biskop ble hun historisk. Tiden er inne, sa kirkestatsråd Gudmund Hernes ved utnevnelsen, og hadde helt rett. Tiden var inne, ikke bare for at en kvinne kunne bli biskop, men tiden var inne for Rose. Med Rose fikk kirken et nytt ansikt, et nytt smil. Inn i et mannsdominert kollegium brakte hun med seg erfaring og kunnskap om kvinners plass og rolle i kirken. Hun hadde selv ledet et større forskningsarbeid om temaet på 1980-tallet som hadde vist at kvinner opplevde motstand og marginalisering. Og inn i et teologisk nokså konvensjonelt og til dels konservativt miljø, brakte hun feministteologiske perspektiver: Gud kunne ikke bare omtales som mann og i mannlige metaforer, men kvinners erfaringer og feminine bilder måtte være med. Gud var også mor. Det var på ingen måte stuerent i en del kirkelige miljøer.

Hennes erfaringer og teologi ga Rose et blikk for det og de, som andre ikke så. Det er derfor ingen tilfeldighet at hun i 1999 gjeninnsatte Siri Sunde som prest, som litt tidligere hadde måttet forlate stillingen, fordi hun hadde inngått partnerskap med en kvinne. Rose valgte å gjøre det hun mente var riktig teologisk, kirkelig og menneskelig, og uttalte ved gjeninnsettelsen at det handlet om å være «sannheten tro i kjærlighet». Det handlet til syvende og sist om evangeliet.

Rose ble et forbilde for mange. Hun banet vei for andre kvinner. Hun åpnet kirken for homofile og lesbiske og gjorde kirkerommet tryggere og romsligere for flere. Hun bidro til at folkekirken fikk et mer mangfoldig uttrykk. Vi minnes henne i glede og takknemlighet over at hun våget å gå foran og vise vei.

Vi lyser fred over hennes minne.

.